

WARSZAWA W BUDOWIE 4: MIASTO NA SPRZEDAŻ

Reklama zewnętrzna w przestrzeni publicznej Warszawy od XIX wieku do dziś.

12 października – 9 grudnia 2012

miejsce: Emilia, ul. Emilii Plater 51

kurator: Tomasz Fudala

Zaprojektuj swoją przestrzeń w Wilanowie!

Relacja z sesji i warsztatów poświęconych przyszłości placów miejskich w Miasteczku Wilanów.

W sobotę, 13 października, pierwszego dnia festiwalu „WARSZAWA W BUDOWIE”, w nowej tymczasowej siedzibie Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, odbyło się spotkanie z udziałem mieszkańców Wilanowa, wiceburmistrza dzielnicy Tomasza Ciorgonia, twórcy planu urbanistycznego Miasteczka Wilanów, amerykańskiego urbanisty Guy Perry’ego, architektów z pracowni JEMS Architekci i APA Wojciechowski oraz Wojciecha Nowakowskiego, przedstawiciela firmy Capital Park, realizującej w Miasteczku Wilanów obiekt biurowo-handlowo-usługowy Royal Wilanów. W charakterze komentatora wystąpił prof. Sławomir Gzell, architekt i urbanista z Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Spotkanie poprowadził Marcel Andino Velez, wicedyrektor Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie.

Sesja poświęcona była przyszłości placów miejskich i, szerzej, przestrzeni publicznej Miasteczka Wilanów i całej dzielnicy. Spotkanie poprzedziło zaproszenie skierowane do mieszkańców dzielnicy, by nadsyłali własne propozycje urządzenia placów i by podzielili się swoimi oczekiwaniami odnośnie przestrzeni publicznej w najbliższym otoczeniu.

Marcel Andino Velez nawiązał do doświadczenia z prowadzenia spotkań zwanych „Departamentami Propozycji”, organizowanymi przez Muzeum w poprzednich edycjach festiwalu „WARSZAWA W BUDOWIE”. Polegały one na zaprezentowaniu zgłaszanych przez mieszkańców Warszawy pomysłów na „ulepszanie” miasta, poprawienie jakości przestrzeni publicznej i czynienie jej bardziej przyjazną.

W odpowiedzi na zaproszenie Muzeum skierowane do wilanowian, wpłynęło 11 zgłoszeń – część z nich była przedmiotem warsztatów, które odbyły się po sesji. Podczas wystąpień uczestników sesji, zebrani w Emilii goście poznali plany dzielnicy odnośnie zagospodarowania otoczenia powstającego ratusza dzielnicy – burmistrz Ciorgoń mówił zarówno o realizowanych przez prywatnych inwestorów placach zwanych Rynkiem Wilanowskim i Placem Targowym, jak i o możliwych sposobach zagospodarowania zielonego błonia u zbiegu ul. Przyczółkowej, Klimczaka i al. Wilanowskiej. Guy Perry przedstawił zalety urbanistyczne Miasteczka Wilanów, jako osiedla, którego założenie jest wyrazem sprzeciwu wobec „rozlewania się” współczesnych miast. Omówił też nowe tendencje w projektowaniu dużych obiektów handlowych – odchodzenie od zabudowanych galerii handlowych na rzecz centrów wielofunkcyjnych inspirowanych europejskimi ulicami i otwartą, miejską zabudową.

Architekci z pracowni JEMS i Wojciech Nowakowski przedstawili różne aspekty powstania placów w obrębie ich inwestycji – zarówno wewnętrzne patia w kompleksie Royal Wilanów, jak i sąsiadujący z nim okrągły plac, zwany Targowym. W porozumieniu z właścicielem sąsiadującej działki, spółką GTC, planującą wznieść tradycyjne centrum handlowe Galeria Wilanów, Capital Park chce zrealizować przyjazną mieszkańcom przestrzeń, która sprawi,

że plac mógłby stać się miejscem spotkań i aktywności różnych grup mieszkańców Wilanowa.

Szymon Wojciechowski, architekt projektujący Galerię Wilanów dla spółki GTC, przedstawił założenia tej inwestycji.

Profesor Sławomir Gzell przedstawił zebranym definicję przestrzeni publicznej jako wolnego miejsca spotkań, ogólnodostępnego i otwartego na każdy rodzaj interakcji. Przedstawił również dobre i złe przykłady przestrzeni publicznych – zaprojektowanych przyjaźnie dla ludzi, i takich, które blokują współzycie mieszkańców miast.

Po sesji odbyły się warsztaty – mieszkanki Wilanowa, które odpowiedziały na zaproszenie do przesłania swoich propozycji, mówiły o niedogodnościach, jakie spotykają w Miasteczku Wilanów i o swoich wyobrażeniach, jak można by zagospodarować place – Rynek Wilanowski i Plac Targowy. Guy Perry apelował, by place były jak najbardziej neutralną przestrzenią, by architektura nie narzucała zbyt sztywnego sposobu korzystania z nich. Wojciech Nowakowski i Szymon Wojciechowski wraz z burmistrzem Tomaszem Ciergoniem przedstawili różne możliwości zaaranżowania Rynku Wilanowskiego, które stworzyłyby wielofunkcyjną przestrzeń dla mieszkańców. Zaproponowana przez Guy Perry'ego idea urządzenia targowiska dla lokalnych, wilanowskich producentów żywności spotkała się z ogólną aprobatą – uczestnicy przeszli do analizowania, jak urządzić takie targowisko, jak zapewnić użytkownikom i dostawcom media i sanitariaty, co zrobić, by elementy małej architektury targowiska nie kolidowały z innymi rodzajami aktywności w tej przestrzeni. Mieszkanki Wilanowa podkreślały wagę dostępności przestrzeni placów, tak by były one dostosowane do potrzeb różnych użytkowników – osób jeżdżących na rolkach, deskorolkach i dla rodzin z wózkami dziecięcymi, które będą chciały skorzystać np. z oferty gastronomicznej podczas spaceru czy wycieczki z dziećmi – wśród mieszkańców Wilanowa przeważają ludzie młodzi i takie potrzeby są dla nich kluczowe. Znaczną część warsztatów zajęła też wspólna rozmowa o zieleni i miejscach parkingowych w otoczeniu przyszłego ratusza dzielnicy. Guy Perry zachęcał burmistrza do ograniczenia ilości miejsc parkingowych w garażu pod ratuszem. Zdaniem urbanisty, pracownicy ratusza powinni być przez zarząd dzielnicy nakłaniani do korzystania nie z własnych aut, ale z transportu publicznego. – Transport publiczny działa dobrze tylko wtedy, kiedy autobusami do pracy jeżdżą także miejscy urzędnicy – podkreślał.

Osobnym tematem podczas warsztatów stała się kultura w Wilanowie i pomysły, jak małymi środkami i przy użyciu niekonwencjonalnych działań proponowanych przez artystów, ożywić życie kulturalne i pobudzić zainteresowanie mieszkańców sztuką. Marcel Andino Velez przypomniał inicjatywę Muzeum w dzielnicy Targówek, polegającą na stworzeniu Parku Rzeźby na Bródnie. Podkreślił, że wystarczy skromny, ale prowokujący społeczną interakcję projekt, by wokół niego skupić najaktywniejszych mieszkańców – a oni zawsze potrafią zarazić swoim entuzjazmem sąsiadów.

Burmistrz Ciergoń zgodził się, że takie działania mogłyby znaleźć miejsce właśnie na terenach zielonych, zajmowanych obecnie przez Plażę Wilanów.